

Sygn. akt IV KK 438/22

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 listopada 2022 r.
sprawy **R. M.**
skazanego za czyn z art. 244 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z dnia 28 lutego 2022 roku, sygn. akt VI Ka 343/21
utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach
z dnia 4 lutego 2021 roku, sygn. akt IX K 315/20

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego R. M. z kosztów
sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb
Państwa;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. Ł. B., Kancelaria
Adwokacka w G., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa
złote i osiemdziesiąt groszy), tytułem zwrotu kosztów
nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postaci
sporządzenia i wniesienia kasacji.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt IX K 315/20, oskarżonego R. M. uznano za winnego popełnienia czynu z art. 244 k.k., za co wymierzono mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego, wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 28 lutego 2022 roku, w sprawie o sygn. akt VI Ka 343/21, utrzymano w mocy zaskarżony wyrok.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego, który zaskarżył ww. orzeczenie w całości na jego korzyść i zarzucił:

„rażące naruszenie prawa, a to art. 244 k.k. polegające na jego zastosowaniu, podczas gdy działanie Skazanego nie nosiło znamion przestępstwa. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że zachowanie Skazanego nie mieściło się w definicji legalnej działalności gospodarczej zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 roku, poz. 165 z późn. zm.), tym samym nie naruszył on orzeczonego przez Sąd zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.”

Podnosząc powyższy zarzut, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i uniewinnienie oskarżonego R. M., alternatywnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i przekazanie sprawy właściwemu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz przyznanie na rzecz adw. Ł. B. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu, według norm prawem przepisanych, które nie zostały zapłacone w całości ani w części.

W odpowiedzi na kasację zastępca Prokuratora Rejonowego Gliwice-Zachód w Gliwicach wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna.

Przypomnieć należy, że strony mogą wnosić kasację tylko od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, z ograniczeniami podmiotowymi i przedmiotowymi wynikającymi z przepisów art. 520 § 2, art. 522 i 523 k.p.k. (z zastrzeżeniami zawartymi w art. 520 § 3 oraz w art. 523 § 4 k.p.k.). Tym samym, właśnie to orzeczenie - wyrok sądu drugiej instancji - powinno być przedmiotem zarzutów kasacyjnych, nie zaś wyrok sądu pierwszej

instancji. Zarzuty podnoszone w skardze kasacyjnej pod adresem orzeczenia sądu pierwszej instancji, podlegają ewentualnemu rozważeniu przez sąd kasacyjny tylko w takim zakresie, w jakim jest to nieodzowne do należytego rozpoznania zarzutów stawianych orzeczeniu sądu odwoławczego. W każdym jednak wypadku, podstawą uwzględnienia kasacji może być jedynie obraza prawa, której dopuścił się sąd odwoławczy. Nie jest również dopuszczalne powtarzanie w kasacji zarzutów apelacyjnych, chyba że dotyczą one rażącego naruszenia prawa, a sąd odwoławczy je zignorował lub też przy ich rozpoznaniu doszło do obrazy prawa. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2013 r. IV KK 299/13).

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, że zarzut kasacyjny – naruszenia przepisów prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 244 k.k. poprzez jego zastosowanie – został podniesiony błędnie, ponieważ Sąd odwoławczy tego przepisu nie stosował, skoro utrzymał w całości wyrok Sądu I instancji w mocy. W istocie jest to zarzut adresowany do Sądu I instancji. Ponadto, zauważenia wymaga, że poprzez ten zarzut obrońca kwestionuje ustalenia faktyczne dotyczące uznania działalności skazanego za zorganizowaną i ciągłą, a więc wyczerpującą definicję legalnej działalności gospodarczej, co podnosił już w treści apelacji właśnie w ramach zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Tymczasem Sąd Okręgowy w Gliwicach odniósł się do tego zarzutu w sposób rzetelny, poddając pod rozwagę działania oskarżonego wbrew orzeczonemu względem niego zakazowi, pod kątem spełnienia legalnej definicji działalności gospodarczej, w tym cechę jej „zorganizowania” i „ciągłości”. Sąd II instancji poświęcił temu zagadnieniu większą część uzasadnienia, dochodząc do wniosku, że na etapie postępowania przez Sądem I instancji dowiedziono, iż oskarżony prowadził działalność gospodarczą polegającą na odpłatnym udzielaniu porad prawnych na terenie Aresztu Śledczego w Gliwicach, a ustalenia Sądu Rejonowego w tym zakresie nie abstrahują od ustawowej definicji działalności gospodarczej, przy czym – wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji – miała ona charakter odpłatny, zorganizowany i ciągły.

Redakcja zarzutu kasacji, jak również jego rozwinięcie zawarte w

uzasadnieniu środka zaskarżenia, stoi w sprzeczności z istotą skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia i wskazuje na próbę poddania prawomocnego wyroku Sądu I instancji ponownej kontroli odwoławczej, którą tym razem miałby przeprowadzić Sąd Najwyższy, co w świetle obowiązujących przepisów o postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 § 1 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych ani innej rażącej obrazy prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy R. M., jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy postanowił zwolnić skazanego z kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, mając na uwadze jego pobyt w zakładzie karnym, a także fakt zwolnienia z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych na etapie postępowania rozpoznawczego przed Sądami obu instancji i przyznanie mu obrońcy z urzędu.

O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r. poz. 18).

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[as]